Raadsvoorstel

Zaaknummer 1330913

Onderwerp:

Sturingsstrategie Samenwerkingen 2025

Vergaderdatum raad: 6 februari 2025
Geheim: nee
Steller: Odette Wevers

Beslispunten

1. De Sturingsstrategie Samenwerkingen vast te stellen
2. De doelen 'de raad is aangehaakt' en 'de raad heeft invloed op de samenwerkingen' hierbij als uitgangspunt vast te stellen;
3. De U10 aan te merken als een belangrijk samenwerkingsverband naast de midden en hoog geprioriteerde Gemeenschappelijke Regelingen waarbij het inzetten van aanvullende instrumenten gewenst is;
4. Voor de midden en hoog geprioriteerde Gemeenschappelijke Regelingen en de U10 te werken met het instrument raadsrapporteurs;
5. Een onderlegger, waar gedurende het jaar, op een beknopte en overzichtelijke wijze, inzicht wordt geven in de regionale ontwikkelingen van en belangenafwegingen bij de Gemeenschappelijke Regelingen (GRen) met een midden of hoge prioriteit en de U10, te behandelen in de commissies bij het agendapunt Actieve Informatieplicht.

Inleiding

In 2022 is de Wet Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd. Doel van deze wijziging is de ambitie om raden meer in positie te brengen bij regionale samenwerkingen zodat zij hun kaderstellende en controlerende rol beter kunnen uitoefenen. Hiervoor zijn enkele instrumenten voor de raad aangepast en aangevuld in de wet. Naar aanleiding van deze wetswijziging is de Nota Samenwerking begin 2024 door de raad vastgesteld.

In de Nota Samenwerking wordt aandacht besteed aan de verschillende vormen van regionale samenwerking, de rol van de raad, het college en de ambtelijke organisatie en is focus aangebracht door Gemeenschappelijke Regelingen (GR) als hoog, midden en laag te prioriteren. Tevens besteedt de nota aandacht aan een sturingsstrategie voor de raad. Deze is echter niet

verder uitgewerkt. In de Sturingsstrategie Samenwerkingen wordt dit wel gedaan. Hierdoor wordt het mogelijk dat de raad per (geprioriteerd) samenwerkingsverband kan kiezen voor het meest gewenste sturingsinstrument om de positie van de raad ten opzichte van de samenwerking te verbeteren.

Uitgangspunt van deze sturingsstrategie zijn de doelen die zijn besproken tijdens de opiniërende bespreking van 17 oktober 2024 in de commissie AZ. Deze doelen zijn:
1. de raad is aangehaakt
2. de raad heeft invloed

In de sturingsstrategie zijn de instrumenten uitgewerkt waarmee de raad deze doelen kan behalen. Daarmee kan de raad zijn grip op de samenwerkingen vergroten. Sommige instrumenten zijn wettelijk bepaald, maar de raad heeft ook de mogelijkheid om zelf instrumenten in te stellen. De sturingsstrategie geeft een overzicht van alle door de raad gewenste instrumenten.

Beoogd effect

Met de Sturingsstrategie Samenwerkingen kan de raad instrumenten inzetten om de grip op Samenwerkingsverbanden te vergroten en de gestelde doelen nastreven.

Argumenten

1.1 Met een sturingsstrategie heeft de raad instrumenten in handen om de kaderstellende en controlerende rol van de raad op samenwerkingen te versterken.
Dit is van belang vanwege de democratische legitimiteit, maatschappelijke impact en het substantiële deel van de begroting dat aan samenwerkingen wordt uitgegeven.
De raad kan per geprioriteerd samenwerkingsverband keuzes maken voor het sturingsinstrument dat gewenst is om de positie van de raad ten opzichte van de verbonden partijen te verbeteren.

1.2 De opbouw van de sturingsstrategie is bedoeld om de raad de mogelijkheid te bieden om sturingsinstrumenten in te zetten waar gewenst.
De sturingsstrategie is zo opgebouwd dat de instrumenten in te zetten zijn voor alle GRen. Dus niet voor elke samenwerking afzonderlijk zijn instrumenten benoemd, omdat er instrumenten zijn die voor alle samenwerkingen gelden. Specifieke instrumenten zijn gekoppeld aan de midden en hoog geprioriteerde GRen en de U10. Dit geeft de raad de ruimte om bij tussentijdse wijzigingen in bijvoorbeeld gevoel van urgentie te kunnen handelen zonder direct de sturingsstrategie aan te moeten passen.

2.1 Het stellen van doelen geeft richting aan het gebruik van de juiste instrumenten
De twee doelen die worden voorgesteld zijn: 1. dat de raad is aangehaakt en 2. dat de raad invloed heeft op de (geprioriteerde) samenwerking. Dit betekent het volgende:

1. De raad is aangehaakt:
   - De raad weet dat samenwerkingsverbanden prioriteit hebben en waarom
   - De raad ontvangt de gewenste informatie
   - De raad is in staat een oordeel hierover te vormen

- De raad is in staat de portefeuillehouder te sturen (kaderstellend & controlerend)
- De raad weet beschikbare raadsinstrumenten hiervoor in te zetten

2. De raad heeft invloed op de (geprioriteerde) samenwerking:
   - De raad weet wanneer invloed uit te oefenen
   - De raad realiseert dat invloed toeneemt door samen te werken met andere raden
   - De raad staat in contact met raadsleden in andere raden
   - De raad kan zienswijzen, moties en amendementen uitwisselen met andere raden

3.1 Er zijn door de raad geen bevoegdheden overgedragen aan de U10 zoals wel wordt gedaan bij een GR, maar omdat er veel gezamenlijk lobbywerk wordt gedaan op verschillende gebieden door de U10 gemeenten is het een belangrijke samenwerking.
In de nota Samenwerking zijn de GRen geprioriteerd waardoor een beter beeld wordt gegeven van de mogelijke impact voor de gemeente zelf. Daarmee kan worden bepaald of er aanvullende maatregelen gewenst zijn om grip te houden. In de sturingsstrategie zijn verschillende instrumenten opgenomen die de raad tot zijn beschikking heeft om bij de midden en hoog geprioriteerde Gemeenschappelijke Regelingen in te zetten om meer grip te hebben. De U10 is niet meegenomen in deze prioritering omdat het een netwerksamenwerking betreft en geen GR. De raden behouden immers lokaal de autonomie om te besluiten om aan te sluiten bij gezamenlijke doelen.
De raad heeft tijdens de opiniërende bespreking over de sturingsstrategie aangegeven het een belangrijke samenwerking te vinden en dat deze samenwerking meegenomen zou moeten worden in de sturingsstrategie.

4.1 Raadrapporteurs ondersteunen de raad in zijn geheel door nauwgezet een toegewezen samenwerking te volgen.
Door het benoemen van raadsrapporteurs wordt de raad als geheel versterkt. Belangrijk voor het werk van de raadsrapporteurs is om een heldere opdracht mee te geven. In de sturingsstrategie is de opdracht opgenomen.

5.1 Ter ondersteuning van de actieve informatieplicht van het college wordt een onderlegger opgesteld waarin de raad gedurende het jaar, op een beknopte en overzichtelijke wijze, inzicht wordt gegeven in de regionale ontwikkelingen van en belangenafwegingen bij de Verbonden Partijen met een midden of hoge prioriteit en de U10.
De onderlegger wordt per GR en raadscommissie aangeboden voorafgaande of vlak na een (A)B-vergadering of Bestuurstafel, ter voorbereiding op het agendapunt 'Actieve Informatieplicht Verbonden Partijen' van de commissies, waar het college de raad kan informeren en de raad vragen kan stellen over de samenwerkingen.

Risicoparagraaf

Als de Sturingsstrategie Samenwerkingen niet wordt aangenomen, heeft de raad minder instrumenten tot zijn beschikking om in te zetten voor meer grip en sturing.

Betrokkenheid pers

Informeren via besluitenlijst

de raadsgriffier,

Signed By: k.goossens@vijfheerenlanden.nl
02/01/2025 10:02:36 CET
ID: b4ec5068-a79a-44cf-8b8c-96523290a31f
Auth: Consent

K.I. (Krista) Goossens

Bijlagen: Sturingsstrategie Samenwerkingen